

UDK: 61:613.6.02:001.894: 368:330.322

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

MEDICINSKI PRONALASCI KAO OSIGURANA INVESTICIJA

Medicinska istraživanja su složena i rasprostranjena naučna delatnost koja, pored ostalog, obuhvata različite pronalaske: od kontaktnih sočiva do pejsmejkera. Nedavno istraživanje u SAD, sračunato na to da pacijenti sa dijabetesom prestanu sami sebi da ubrizgavaju insulin, ponovo je u centar pažnje stavilo mnoge rizike koje takva medicinska istraživanja rasvetljavaju. Firma „Tyco Healthcare Group” zaustavila je potkožno ubrizgavanje insulina nakon što je otkrivena greška na etiketama novog leka. Pogrešno napisano uputstvo za taj medikament moglo je da dovede do toga da pacijent uzme više od dvostrukе doze koja mu je potrebna, zaključak je Službe za ispitivanje lekova i hrane SAD. Istraživanje novih tehnologija i u medicinskoj i u kozmetičkoj hirurgiji, proširuje spektar novih pronalazaka.

Prema rečima Dejvida Palmera, direktora i menadžera za preuzimanje rizika u britanskom sedištu osiguravača AON, paradoksalna je činjenica da detaljnije istraživanje novih proizvoda povećava i broj rizika u vezi s njima. Praksa pokazuje: što je finija suština nekog medicinskog pronalaska, teže mu je otkriti mane koje ima svaki proizvod – bez izuzetka.

Da se izbegne veliki propust

Zato se na polju medicinskog istraživanja svaki pronalazak sada pojačano kontroliše, neuporedivo više nego u drugim naučnim oblastima. Svako istraživanje nosi sa sobom određene rizike, te je i za evropske i za američke istraživačke centre važno da svoj rad osiguraju podgovorima koji sadrže svu neophodnu zakonsku regulativu.

Stuart Saterlend, britanski stručnjak za visoko rizična osiguranja sa oznakom XL, tvrdi da se u praksi pokazalo kako se sa valjano smišljenim polisa-ma za različite rizike u naučnim istraživanjima gotovo recipročno smanjuje broj grešaka koje prave osiguravajući istraživački centri. Istovremeno, naučni centri koji ne polažu mnogo na to da odgovarajuće osiguranje prati njihov rad češće greše u svojim istraživanjima. Stručnjaci za osiguranje naučnog rada smatraju da istraživači ne bi trebalo da zaboravljaju važnost posedovanja odgovarajuće polise, pogotovo kad je reč o novim naučnim dostignućima koja bi mogla imati vrlo široku primenu, poput novih vrsta silikona ili metala koji su nedavno našli primenu u medicini.

Inovacije i preuzimanje rizika

Aparat za srčanu arteriju dobar je primer kad su posredi nove tehnolo-gije koje su u tesnoj vezi sa novim rizicima. Taj uređaj koristi se kod određenih srčanih oboljenja u kombinaciji sa lekovima protiv zgrušavanja krvi u arteriji gde je ugrađen aparat. Nova verzija pejsmejkera konstruisana je tako da ne iz-aziva neželjene efekte kod pacijenata koje je ponekad izazivao stariji model tog aparata. Ali ni novi model nije savršen i može da izazove trombozu nekoliko meseci posle usađivanja. Novi aparat za poboljšanje rada srčane arterije može da bude potpuno isprobani u laboratoriji, ali tek kad se primeni u praksi, mogu se uvideti njegovi rizici po zdravlje.

Rizici na duge staze

Osamdesetih godina 20. veka bilo je mnogo zakonskih sporova u Ame-rici zbog ugroženog zdravlja žena koje su uzimale kontraceptiv „Dalkon Shield“. To je slikovit primer da pronađen tek izašao iz medicinske laboratorije može da ošteti zdravlje pacijenata, a potom mnogo košta i proizvođača i društvo. Pregršt je nepoznanica kad je reč o novootkrivenim pronađascima, te je to prilika za preuzimače rizika u medicinskoj oblasti da istražuju i blagovremeno predvide rizike na duže staze.

Džejms Mekhju, stručnjak za medicinske rizike u osiguranju, kaže da su specijalisti za osiguranja u medicini, poučeni praksom, na top-listu svojih in-

teresovanja postavili najnovija medicinska dostignuća, s kojima nastoje da se što bolje upoznaju kako bi ih pravilno procenili. Mekhju za sebe kaže da nije naučnik, nego pre svega procenjivač rizika. Ali da bi stalno bio u žiči svoje specijalnosti u osiguranju, i kao pravi profesionalac, redovno mora da prati sva medicinska dostignuća, kao što to stalno treba da čine i lekari kojima je medicina osnovna struka.

Izvor

- www.lloyds.com/News_Centre_Features_from_Lloyds/Medical_devices

Prevela i priredila: Ana Vodinelić, M. A.